ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪದವಿಯನ್ನ ಒಪ್ಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಕಾರಣಗಳಿದ್ವಾ?

ಅಂತಹ ಕಾರಣಗಳೇನಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಬೇರೆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷ ಸೇವಾವಧಿ ಇತ್ತು. ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ 2005 ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆದಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲೇ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಲು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಕೆಲಸ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನನ್ನ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಈಡಿಚಿಟಿಞಟಥಿ, ನನಗೆ ಈ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪದಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಕೆಲವು ಹಿತೈಷಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಕೆಲವರು 'ಹೌದು, ನೀನಿಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು 'ಈ ಕೆಲಸ ನಿನಗೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಚಿಣಣuಜಜ ಮತ್ತು ಚಿಠಿಠಿಡಿಠಚಿಛಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದರು. ಆದರೂ ನಾನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸ್ತೀನಿ ಅಂತ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ನೀವು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಾಗುವ ಮೊದಲು ಜ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಿರಾ?

ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಶೈಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು. ನಾನು ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತೇನೆಂಬ ಕನಸ್ಸೂ ಕಂಡಿರದಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಹುದ್ದೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, ಆಗಲಾದರೂ ವೆಂಕಟಾಚಲರವರ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೂಂತ ನಿಮಗನ್ನಿಸಲಿಲ್ವೇ?

ಈ ಖಜಿಜಿಜಡಿ ಬಂದಾಗ ನಾನು ವಿದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಈ ಹುದ್ದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಈ ಕೆಲಸ ನಿಜವಾಗ್ಲೂ ಏನು ಮತ್ತು ನನಗಿಂತ ಮುಂಚಿದ್ದವರು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು ಮೂರ್‍ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ನಾನೂ ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಿರುವ ಆಯುಕ್ತರಂತೆಯೇ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ನಾನು ನನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡ್ದೆ. ಆಗ ನನಗನ್ನುಸ್ತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಶೈಲಿಯನ್ನ ನನ್ನ ರೀತಿಗೆ ತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಂತ.

ನಿಮ್ಮನ್ನ ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಅಂತ ನಿಮ್ಗನ್ಸುತ್ತೆ?

ಈಡಿಚಿಟಿಞಟಥಿ, ಖ ಜಠ ಟಿಣ ಞಟಿಠಿ. ವದಂತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗಾಗಿ ಆಸಕ್ತರಿದ್ದರು, ಅವರ ಪೈಕಿ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗದೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿರ ಬಹುದು.

ಈಗ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಾದ ನಂತರ, ಜನ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅನ್ನೋದರ ಅರಿವು ನಿಮಗಿದೆಯಾ?

ಗಿಜಡಿಥಿ, ತಜಡಿಥಿ ಟಣಾಛಿ. ಅದು ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದ್ರೆ ನಿಮಗೆ ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯ್ತಾ?

ಹೌದು. ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಕಾಯಿದೆ ಓದಿದ ನಂತರ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಕಾಯಿದೆ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿರುವ ಕಾಯಿದೆ. ಅದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮಾಲನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದು ಒಂದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ವಿರೋಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಇದು ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನ ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಜನ ಅಂದ್ಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ನೀವು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆಗಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಅಂಗ ಅಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೀರ. ಆದ್ರೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಅದರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಅಲ್ವಾ?

ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ಎಂದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರರಹಿತ ಆಡಳಿತ. ಕೆಟ್ಟ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೂ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತವೂ ಒಂದು ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಖಿಜಡಿಜ ಽ ಟಿಠ ಜಣಾಭಿಣ ಂಟಿ ಂಣ. ಆದರೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಭಾಗ ಇದೆ. ಅವರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ದುರಾಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಏನೆಂದರೆ 'ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಅವರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಸುಪರ್ದಿಯಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೋಕಯುಕ್ತರಿಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಹಿಡಿತ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ದುರಾಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೇಳಬೇಕಾಗ್ತದೆ.

ಹಾಗಾದ್ರೆ, ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೇನಿದೆ?
ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಾಗಿ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಉಳಿದಿದೆ?

ಈಗ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಉಪ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾಯಿದೆ ಅಡಿ ಈ ಎರಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. 10,620 ರೂಪಾಯಿ ಛಿಛಿ ಚಿಟಚಿಡಿಥಿ ಪಡೆಯುವ ಕ್ಲಾಸ್ ಒನ್ ಆಫೀಸರ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದ ಅಧಿಕಾರಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ಉಪಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಮೂಗು ತೂರಿಸ ಬಾರದೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಉಪಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೂ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ವೆ?

ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನ ನಂತರ ಬರಬಹುದಾದರೂ, ನನಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ ಅಧಿಕಾರಗಳೆರಡೂ ಇಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಧಿಕಾರಿ, ಅವರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮೀರಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ರು ಅಂತ ಹೇಳ್ತೀರ?

ಅವರು, ದಾಳಿ ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಕಾಯಿದೆ ಅಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಖಜಿಚಿಡಿಛಿಜ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪೊಲೀಸರೂ ಅವರೊಂದಿಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಯಾರನ್ನು ಬಂಧಿಸುವ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಆ ಅಧಿಕಾರ ಪೊಲೀಸರಿಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸರು ಅದನ್ನ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಬಹುದು.

ನಿಮ್ಮ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ಒಳಪಡದೇ ಅವರದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾ?

ಹೌದು. ೩ಟಿಜಜಠಿಜಟಿಜಜಟಿಣ ರಜಿ ಣುಜ ಟರಾಇಚಿಥಿಣಾಇಣಚಿ.

ಹಾಗಾದರೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದಾಳಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುವಲ್ಲ?

ಹಿಂದಿನ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ಎಂದೂ ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಥವಾ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಅದನ್ನ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ದಾಳಿ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲ?

ಹೌದು. ಹಾಗೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಅದನ್ನ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರೂ ದಾಳಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ವಾ?

ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪೊಲೀಸರು ಮಾಡಬಹುದು. ನೂರಾರು ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸರು ಅವರ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರರು.

ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೇ ನೀವು 'ನಾನು ದಾಳಿ ಮಾಡಲಾರೆ, ನನಗೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಅಂತ ಹೇಳಿರೋದ?

ಹೌದು. ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತಹ ಜ಼ಟಿರಿಜ಼ಿಣಟಟಿಗಳ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಕ್ರಮ ಕೋರಬಹುದು.

ಹಾಗಾದರೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತವನ್ನ ಬರೀ ಡಿಜಛಿಡಿಟಟಜಟಿಜಟಿಂ ಚಿರಿಜಟಿಛಿಥಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾ?

ಹೌದು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಮಿತಿಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ನೀವು ದೂರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೀರ?

1986ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ತನಿಖೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಲಾಯ್ತು. ಆದರೆ ದುರಾಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪೊಲೀಸರು ಅವರ ತನಿಖೆಯ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಕಾನೂನಿನಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಆ ಕ್ರಮವನ್ನು

ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿರೋದು ಯಾಕಂದ್ರೆ, ಜನ ಈ ಹುದ್ದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇವತ್ತು ಇಷ್ಟೊಂದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನೆಲೆಯೂರಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಲ್ವಾ?

ಹೌದು. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಕೂಡ.

ಹಾಗಾದ್ರೆ ನೀವು ಹೇಳೋದು ಜನರು ಜ. ವೆಂಕಟಾಚಲರವರಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲ ನಿಮಗೂ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿದಿಯಾ?

ಹೌದು. ಆದ್ರೆ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ.

ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಸಹಾಯಕತೆ ಕಾಡುತ್ತಿದಿಯಾ?

ನಾನು ಹೋಗಿ ದಾಳಿ ಮಾಡ್ಲಿಕ್ಕಾಗೋದಿಲ್ಲ, ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಿಸ್ಲಿಕ್ಕಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಆದ್ರೆ, ಭ್ರಷ್ಟರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ನೀಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಬಹುದು.

ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪೊಲೀಸರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?

ತನಿಖೆಯಾದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೇಳ್ತಾರೆ. ಅನುಮತಿ ಸಿಕ್ಕರೆ ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿ ಸಲ್ಲಿಸ್ತಾರೆ.

ಆದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರ?

ಆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಾತ್ರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ನೀವು ಅದನ್ನ ಆರಂಭಿಸ್ಲಿಕ್ಕೂ ಆಗೋದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡ್ಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೂ ಆಗೋದಿಲ್ಲ?

ಹೌದು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಕಾಯಿದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಹಾಗಾದ್ರೆ ನೀವು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಇದೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದಿಯಾ?

ಹೌದು. ಕಾಯಿದೆಯನ್ನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡ್ದಾಗ ನನಗೆ, ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ಮಿತಿ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಅಂತ ತಿಳೀತು. ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲ ಉಪಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಅಧಿಕಾರ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

ಹಾಗಿದ್ದೂ ನೀವು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವೆ?

ಆಗಿರಬಹುದು. ಯಾಕಂದ್ರೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಬಹುದೇ?

ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಪರಾಧವೆಸಗಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಆಸ್ತಿ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಖಿಡಿಚಿಠ ಛಿಚಿಜನಲ್ಲಿ ಣಡಿಚಿಠ ಆದ್ರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು, ಅದನ್ನ ಬರೀ ದೂರಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲೇ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪೊಲೀಸರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಏನೇ ಮಾಡಿದ್ರೂ ಅದು ಅವರ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೆಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಡಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗ್ತಾರೆ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೋರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ವಿನಹ ದಾಳಿ, ತನಿಖೆ ಅಥವ ಇನ್ಯಾವುದೇ ಮಾಡಲು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಆಣಚಿಟ ಡಿಟಟಜ ಅನ್ನುವ ಪದಗಳನ್ನ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ಬಳಸಿದೆ. ದುರಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಒಂದೇ ಎಂದು ನೋಡುವುದರಿಂದಲೇ, ಇದಾಗಿದೆ. ದುರಾಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬಹುದು ಕಡತಗಳನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾಯಿದೆ ಇರೋದ್ರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯಗಳೇ ಬೇರೆ.

ಜ. ವೆಂಕಟಾಚಲರವರು ಭ್ರಷ್ಟರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭಯ ಮೂಡಿಸಿದ್ದರು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳು ಹಿಂಜರೀತಾ ಇದ್ರು.

ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಆದ್ರೆ ಆನಂತರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿಬಿಟ್ಟರೂಂತ ಹೇಳ್ತೀರ? ಖಿಚಿಣ ತಿಟಟ ಟಿಂಣ ಞಚಿಶಿಡಿಜಟ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ಹೆದ್ರಿದ್ರು, ನಡುಗ್ತಿದ್ರು, ಅಂತೆಲ್ಲ. ಹೇಳಿ, ಯಾರು ನಡಗ್ತಿದ್ರು. ಆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದವರು? ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಒಂದು ಚಾಳಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೊಲಗಿಸಬಹುದಾದಂತದ್ದಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದ್ರೆ ಇದೆಲ್ಲ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತೆ ತಾಂಡವವಾಡಬಹುದಲ್ಲ? ಇನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗಾಯ್ತಲ್ಲ.

ನಾನು ದಾಳಿ ಮಾಡೋದಿಲ್ಲ ಅಂದಾಕ್ಷಣ ಜನ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ ಅಂದ್ಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯ ಏನೂಂದ್ರೆ, ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪೊಲೀಸರಿಂದ ದಾಳಿ ಮತ್ತು ಸಿಕ್ಕಬೀಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹೇಳ್ಬೇಕಂದ್ರೆ ನಿನ್ನೆ ಒಬ್ಬನ್ನ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನ. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗಲೂ ಹದಿನೇಳು ಣಡಿಚಿಂಗಳಾಗಿವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕೂಂತ ನಾವು ಸದಾ ಹಂಬಲಿಸ್ತೇವೆ.

ನಿಮಗೆ ನೇರ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ?

ಇದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಸಹಕಾರ ಇದೆ. ಉತ್ತೇಜನ ಇದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಂದಿನಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಱಡಿಚಱಗಳು ಹೇಗಾದ್ವು? ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಷ್ಟೆ, ಹಿಂದೆಯೂ ಆಗಿದೆ ಈಗಲೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆಯಷ್ಟೇ ಈಗಲೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆಗ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನೋದು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪು.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಈ ಅನಿಷ್ಟ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಕ್ಷಣ ಬಹುಶಃ ಐವತ್ತನೇ ದಶಕದಲ್ಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ಆಳವಾಗಿ ಈಗ ಬೇರೂರಿರೋದ್ರಿಂದ ಅದರ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ. ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಪ್ರಚಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಆದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲವಾಗಿರ್ತದೆ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿ ನಾವೇ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ, ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ, ನಮಗೂ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ, ನಮ್ಮ ಅಭಿಯೋಜಕರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿದ್ದರೆ, ಆಗ ನಿಜವಾಗಲೂ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಾದರೂ ಇಂದೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ವಿರೋಧಿ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬಹುದು.